

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019		Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОКЗ0-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 21 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
Педагогічних технологій та освіти
впродовж життя

26 серпня 2025 р., протокол № 7

Голова Вченої ради

Людмила МОГЕЛЬНИЦЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІЛОСОФСЬКА ДУМКА В УКРАЇНІ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 033 «Філософія»

освітньо-професійна програма «Масові комунікації, коучинг та консалтинг»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра журналістики та філософських студій

Схвалено на засіданні кафедри
журналістики та філософських студій
25 серпня 2025 р., протокол № 7

Завідувач кафедри

 Вадим СЛЮСАР

Гарант освітньо-професійної програми

 Вадим СЛЮСАР

Розробник: Ольга ГОРДІЙЧУК,
кандидат філософських наук, доцент кафедри журналістики та філософських
студій

Житомир
2025 – 2026 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	<i>Випуск 2</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 21 / 2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософська думка в Україні» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 033 «Філософія» освітньо-професійна програма «Масові комунікації, коучинг та консалтинг» затверджена Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя від 31 серпня 2023 р., протокол № 11.

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософська думка в Україні» (із змінами та доповненнями) для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 033 «Філософія» освітньо-професійна програма «Масові комунікації, коучинг та консалтинг» затверджена Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя від 26 серпня 2025 р., протокол № 7.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів 4	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки	<u>нормативна</u>
Модулів – 1	Спеціальність: 033 Філософія	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		3
Загальна кількість годин - 120		Семестр
		6
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних 5 самостійної роботи – 3	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції
		48 год.
		Практичні
		32 год.
		Лабораторні
		Самостійна робота
		40 год.
Індивідуальні заняття		
Вид контролю: екзамен		

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 67 % аудиторних занять, 33 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 4

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про становлення та розвиток української філософської традиції, її ключові ідеї, напрями та представників. Дисципліна спрямована на розвиток світоглядної культури, критичного мислення та здатності до глибокого осмислення соціальних і комунікативних процесів. Особлива увага приділяється аналізу філософських ідей у контексті масових комунікацій, коучингу та консалтингу, зокрема впливу світоглядних концепцій на формування цінностей, смислів, комунікативних стратегій і лідерських практик. Засвоєння курсу сприяє підвищенню професійної рефлексії майбутніх фахівців та розвитку етичної відповідальності у сфері публічної комунікації й консультування.

Завдання дисципліни:

- ознайомити здобувачів освіти з основними етапами розвитку філософської думки в Україні;
- розкрити ключові ідеї, концепції та проблеми української філософії;
- проаналізувати внесок провідних українських мислителів у світову філософську спадщину;
- сформувати навички філософського аналізу текстів і ідей українських філософів;
- показати взаємозв'язок філософських ідей з історичними, культурними та соціальними процесами в Україні;
- сприяти розвитку критичного мислення, світоглядної культури та національної самосвідомості;
- навчити застосовувати філософські знання для осмислення актуальних проблем сучасного українського суспільства.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 033 «Філософія» освітньо-професійної програми «Масові комунікації, коучинг та консалтинг»:

СК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про розвиток основних філософських ідей, учень та напрямків.

СК 4. Усвідомлення особливостей і місця вітчизняної інтелектуально-філософської традиції у світовій.

СК 5. Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення.

СК 10. Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальнонаукової проблематики.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання зі спеціальності 033 «Філософія» освітньо-професійної програми «Масові комунікації, коучинг та консалтинг»:

ПР 3. Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії.

ПР 4. Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики.

ПР 6. Мати обізнаність щодо основних напрямів, тенденцій, проблематики сучасної філософії.

ПР 7. Розуміти сучасну наукову картину світу, її основні проблеми та суперечності.

ПР 10. Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу філософської та загальнонаукової літератури.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 5

ПР 16. Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: розвиток письмового, вербального й невербального мовлення; уміння грамотно та етично спілкуватися в усній і письмовій формі, зокрема за допомогою електронної пошти; здатність вести аргументовану дискусію, відстоювати власну позицію на основі філософських ідей; навички ефективної командної роботи;
- *навички публічних виступів*: здатність виступати перед аудиторією; уміння презентувати філософські ідеї, тексти та власні міркування; підготовка й проведення усних доповідей і презентацій;
- *управління часом*: уміння планувати навчальну діяльність, раціонально розподіляти час і виконувати завдання у встановлені терміни;
- *гнучкість і адаптивність*: здатність аналізувати різні філософські позиції та історичні контексти; уміння адаптуватися до нових ідей, змінювати власні погляди в процесі аргументованого обговорення; орієнтація на пошук раціональних рішень;
- *лідерські якості*: уміння працювати в умовах інтелектуальної дискусії та напруженого обговорення; здатність ухвалювати обґрунтовані рішення; уміння ставити цілі та планувати навчальну й проєктну діяльність;
- *особистісні якості*: розвиток креативного та критичного мислення; формування етичності, академічної доброчесності, чесності, терпіння та поваги до інших.

3. Програма навчальної дисципліни МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Основи української філософської думки. Передумови, джерела, відображення ментальних особливостей

Тема 1. Теоретичні проблеми історії української філософії (СК 3, СК 4, СК 5, СК 10, ПР 3, ПР 4, ПР 10, ПР 16)

1. Історія української філософії як теоретична дисципліна: об'єкт, предмет, методи пізнання.
2. Мета та основні завдання вивчення історії української філософії.
3. Історія української філософії як чинник розвитку національної самосвідомості та самобутності.
4. Періодизація історії української філософії.

Тема 2. Особливості формування духовного універсуму українського народу (СК 3, СК 4, СК 5, СК 10, ПР 3, ПР 4, ПР 10, ПР 16)

1. Історико-культурні чинники формування духовного універсуму українців: основні події, виклики та випробування, досягнення та втрати.
2. Аксиологічний фундамент життєдіяльності українського суспільства.
3. Роль православ'я та інших конфесій у формуванні духовності.
4. Український духовний універсум у контексті європейської духовної традиції.
5. Вплив східних традицій на формування української духовності (через взаємодію з російськими та турецькими державними утвореннями).

Тема 3. Ментальна парадигма українського народу (СК 3, СК 4, СК 5, СК 10, ПР 3, ПР

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 6

4, ПР 6, ПР 7, ПР 10, ПР 16)

1. Вплив історичних чинників на формування ментальності українців.
2. Основні архетипи української ментальності.
3. Засадничі риси української ментальності та їх трансформація під впливом історичних подій.
4. Відображення архетипів та основних рис української ментальності в українській філософській думці.
5. Роль мови у формуванні української ментальності та філософській традиції.

Змістовний модуль 2. Становлення та розвиток української філософської думки

Тема 4. Філософська думка в культурі Київської Русі (СК 3, СК 4, СК 5, СК 10, ПР 3, ПР 4, ПР 10, ПР 16)

1. Світоглядні основи духовної культури східних слов'ян язичницької доби.
2. Організація державності. Християнізація Русі як зміна світоглядних та культурно-ціннісних орієнтирів.
3. Джерела формування філософської думки Стародавньої Русі.
4. Філософські і суспільно-політичні ідеї київських книжників.

Тема 5. Гуманістичні та реформаторські ідеї у філософській думці України (кін. XV - поч. XVII ст.) (СК 3, СК 4, СК 5, СК 10, ПР 3, ПР 4, ПР 10, ПР 16)

1. Зміна соціально-культурної ситуації в Україні кінця XV ст.
2. Передренесанські ідеї у філософській культурі України кінця XV – поч. XVI ст. Ідеї неоплатонізму, «Арео-пагітики» та ісихазм в українській культурі. Гурток київських книжників.
3. Внесок українських інтелектуалів у розвиток гуманістичних ідей (Юрій Дрогобич, Павло Русин, Станіслав Оріховський та ін.).
4. Філософські ідеї діячів Острозького культурно-освітнього центру.
5. Полемісти. Філософські погляди Івана Вишенського.
6. Філософія у братських школах.

Тема 6. Філософія України доби Бароко. Києво-Могилянська академія (СК 3, СК 4, СК 5, СК 10, ПР 3, ПР 4, ПР 10, ПР 16)

1. Своєрідність філософії доби українського Бароко.
2. Києво-Могилянська академія – перший в Україні центр професійної філософії.
3. Розуміння філософії професорами КМА.
4. Натурфілософська проблематика у філософських курсах Академії.
5. Проблеми теорії пізнання та логіка у працях діячів Академії.
6. Розуміння професорами Академії сутності людини та історії.
7. Морально-етична проблематика.

Тема 7. Філософія Григорія Сковороди (СК 3, СК 4, СК 5, СК 10, ПР 3, ПР 4, ПР 10, ПР 16)

1. Етапи життєвого і творчого шляху Г. Сковороди.
2. Особливості стилю мислення та принципи філософської позиції.
3. Вчення про дві натури і три світи.
4. Концепція «сродної праці» і «нерівної рівності».
5. Принцип самопізнання.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 7

6. філософія серця.
7. Розуміння щастя.

Тема 8. Філософія Просвітництва і Романтизму в Україні кін. XVIII-першої чверті XIX ст. (СК 3, СК 4, СК 5, СК 10, ПР 3, ПР 4, ПР 10, ПР 16)

1. Загальна характеристика стану філософської культури України кінця XVIII–XX ст.
2. Поширення ідей представників французького та німецького Просвітництва в Україні.
3. Філософські ідеї у творчості Я. Козельського.
4. Внесок П. Лодія у розвиток філософії в Україні.
5. Й. Шад – представник німецької просвітницької філософії та його роль в історії філософської культури України.
6. Масонство в історії філософської думки України.
7. М. Гоголь та його місце в історії філософської культури України.

Тема 9. Київська релігійна філософія. Памфіл Юркевич (СК 3, СК 4, СК 5, СК 10, ПР 3, ПР 4, ПР 10, ПР 16)

1. Загальна характеристика Київського релігійно-філософського кола.
2. Поширення ідей філософії І. Канта.
3. Ідеї Шеллінга в Київській філософії (П. Авсенєв, Й. Міхневич).
4. Філософія Гегеля та вплив її на творчість представників Київського релігійно-філософського кола (О. Новицький, С. Гогоцький).
5. П. Юркевич – визначний представник Київської релігійної філософії.
6. Київський та московський періоди творчості П. Юркевича
7. Основні ідеї філософії П. Юркевича: дух і свідомість; вчення про ідею; аналіз процесу пізнання; філософія серця.

Тема 10. Початок розробки філософії української ідеї. Кирило-Мефодіївське братство (СК 3, СК 4, СК 5, СК 10, ПР 3, ПР 4, ПР 10, ПР 16)

1. Філософія національної ідеї в європейській культурі XIX ст.
2. Філософські ідеї у творчості М. Максимовича та вплив його на членів Кирило-Мефодіївського товариства.
3. Історіософська концепція М. Костомарова.
4. Ідея України у філософському світогляді П. Куліша.
5. Т. Шевченко та його внесок у розробку філософії української ідеї.

Тема 11. Філософсько-соціологічні погляди громадівців (СК 3, СК 4, СК 5, СК 10, ПР 3, ПР 4, ПР 10, ПР 16)

1. Громадівський рух в Україні.
2. О. Потебня. Філософське осмислення проблеми «мислення-мова».
3. Соціальна філософія М. Драгоманова.

Тема 12. Філософські ідеї у творчості покоління «Молодої України» (СК 3, СК 4,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 8

СК 5, СК 10, ПР 3, ПР 4, ПР 10, ПР 16)

1. Роль Галичини в розробці філософії національної ідеї в Україні другої половини ХІХ – початку ХХ ст.
2. Т. Зіньківський. Українська інтелігенція і національна ідея.
3. Філософське значення творчості І. Франка.
4. Філософський зміст мистецької спадщини Л. Українки.
5. Історіософія М. Міхновського.

Тема 13. Розвиток академічної філософії в Україні кін. ХІХ – поч. ХХ ст. (СК 3, СК 4, СК 5, СК 10, ПР 3, ПР 4, ПР 10, ПР 16)

1. Позитивізм в Україні: В. Лесевич.
2. Філософія «панпсихізму» О. Козлова.
3. «Синехологічний спиритуалізм» О. Гілярова.
4. Неокантіанство в Україні: Г. Челпаков. «Монодуалізм» М. Грота.
5. Психологізація філософії у творчості В. Зеньківського.

Тема 14. Філософські ідеї у творчості діячів українськ культури поч. ХХ ст. (СК 3, СК 4, СК 5, СК 10, ПР 3, ПР 4, ПР 10, ПР 16)

1. Соціально-економічна й духовна ситуація в Україні в перші дес. ХХ ст.
2. Філософські погляди Б. Кістяківського.
3. Ноосферна концепція В. Вернадського.
4. Історіософія М. Грушевського.
5. Етика «конкордизму» В. Винниченка.

Тема 15. Філософія в Україні у ХХ ст. поч. ХХІ ст. (СК 3, СК 4, СК 5, СК 10, ПР 3, ПР 4, ПР 6, ПР 7, ПР 10, ПР 16)

1. Соціально-культурний контекст існування філософської думки українського народу у 20-80-ті роки ХХ ст.
2. Філософське життя в радянській Україні 20-х – поч. 30-х років.
3. М. Хвильовий та дискусія з питань національної культури.
4. Філософська дискусія «механістів» та «діалектиків» 20-30-х років.
5. Філософія в радянській Україні 60-80-х років.
6. Київська світоглядно-антропологічна школа (П. Копнін, В. Шинкарук та ін.).

Тема 16. Розробка філософських проблем представниками української діаспори (20–80-ті роки ХХ ст.) (СК 3, СК 4, СК 5, СК 10, ПР 3, ПР 4, ПР 6, ПР 7, ПР 10, ПР 16)

1. Розробка філософії української ідеї за межами України.
2. Філософські підстави інтегрального націоналізму (Д. Донцов, Ю. Липа, М. Сціборський).
3. Історіософська концепція В. Липинського.
4. Філософські ідеї у творчості І. Лисяка-Рудницького.
5. Д. Чижевський як історик української філософії.
6. Проблеми історії філософії та національного характеру (І. Мірчук, В. Олексюк, О. Кульчицький, М. Шлемкевич).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 9

4. Структура навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	денна форма здобуття вищої освіти			
	Усього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Основи української філософської думки. Передумови, джерела, відображення ментальних особливостей				
Тема 1. Теоретичні проблеми історії української філософії	7	3	2	2
Тема 2. Особливості формування духовного універсуму українського народу	8	3	2	3
Тема 3. Ментальна парадигма українського народу	7	3	1	3
Модульний контроль 1	1	–	1	–
Разом за змістовий модуль 1	23	9	6	8
Змістовий модуль 2. Становлення та розвиток української філософської думки				
Тема 4. Філософська думка в культурі Київської Русі	7	3	2	2
Тема 5. Гуманістичні та реформаторські ідеї у філософській думці України (кін. XV - поч. XVII ст.)	7	3	2	2
Тема 6. Філософія України доби Бароко. Києво-Могилянська академія	8	3	2	3
Тема 7. Філософія Григорія Сковороди	10	4	2	4
Тема 8. Філософія Просвітництва і Романтизму в Україні кін. XVIII-першої чверті XIX ст.	7	3	2	2
Тема 9. Київська релігійна філософія. Памфіл Юркевич	6	2	2	2
Тема 10. Початок розробки філософії української ідеї. Кирило-Мефодіївське братство	8	3	2	3
Тема 11. Філософсько-соціологічні погляди громадівців	7	3	2	2
Тема 12. Філософські ідеї у творчості покоління «Молодої України»	7	3	2	2
Тема 13. Розвиток академічної філософії в Україні кін. XIX – поч. XX ст.	7	3	2	2
Тема 14. Філософські ідеї у творчості діячів української культури поч. XX ст.	7	3	2	2
Тема 15. Філософія в Україні у XX-поч. XXI ст	8	3	2	3
Тема 16. Розробка філософських проблем представниками укр. діаспори (20–80-ті роки XX ст.)	7	3	1	3
Модульний контроль 2	1	–	1	–
Разом за змістовий модуль 2	97	39	26	32
ВСЬОГО	120	48	32	40

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 10

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
Змістовий модуль 1. Основи української філософської думки. Передумови, джерела, відображення ментальних особливостей		
1.	Теоретичні проблеми історії української філософії	2
2.	Особливості формування духовного універсуму українського народу	2
3.	Ментальна парадигма українського народу	1
Змістовий модуль 2. Становлення та розвиток української філософської думки		
4.	Філософська думка в культурі Київської Русі	2
5.	Гуманістичні та реформаторські ідеї у філософській думці України (кін. XV - поч. XVII ст.)	2
6.	Філософія України доби Бароко. Києво-Могилянська академія	2
7.	Філософія Григорія Сковороди	2
8.	Філософія Просвітництва і Романтизму в Україні кін. XVIII-першої чверті XIX ст.	2
9.	Київська релігійна філософія. Памфіл Юркевич	2
10.	Початок розробки філософії української ідеї. Кирило-Мефодіївське братство	2
11.	Філософсько-соціологічні погляди громадівців	2
12.	Філософські ідеї у творчості покоління «Молодої України»	2
13.	Розвиток академічної філософії в Україні кін. XIX – поч. XX ст.	2
14.	Філософські ідеї у творчості діячів української культури поч. XX ст.	2
15.	Філософія в Україні у XX-поч. XXI ст.	2
16.	Розробка філософських проблем представниками української діаспори (20–80-ті роки XX ст.)	1
	Разом	30

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Теоретичні проблеми історії української філософії	2
2.	Особливості формування духовного універсуму українського народу	3
3.	Ментальна парадигма українського народу	3

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 11

4.	Філософська думка в культурі Київської Русі	2
5.	Гуманістичні та реформаторські ідеї у філософській думці України (кін. XV - поч. XVII ст.)	2
6.	Філософія України доби Бароко. Києво-Могилянська академія	3
7.	Філософія Григорія Сковороди	4
8.	Філософія Просвітництва і Романтизму в Україні кін. XVIII-першої чверті XIX ст.	2
9.	Київська релігійна філософія. Памфіл Юркевич	2
10.	Початок розробки філософії української ідеї. Кирило-Мефодіївське братство	3
11.	Філософсько-соціологічні погляди громадівців	2
12.	Філософські ідеї у творчості покоління «Молодої України»	2
13.	Розвиток академічної філософії в Україні кін. XIX – поч. XX ст.	2
14.	Філософські ідеї у творчості діячів української культури поч. XX ст.	2
15.	Філософія в Україні у XX-поч. XXI ст.	3
16.	Розробка філософських проблем представниками української діаспори (20–80-ті роки XX ст.)	3
	Разом	40

7. Індивідуальні завдання

Підготувати доповідь з презентацією за однією із наведених тем:

1. Світоглядні засади української філософії
2. Національна ідея в українській філософській думці
3. Філософія свободи в українській культурі
6. Філософія серця Григорія Сковороди та її актуальність сьогодні
7. Памфіл Юркевич і кордоцентризм в українській філософії
8. Дмитро Чижевський як дослідник української філософської традиції
9. Іван Франко: філософські ідеї та суспільні погляди
10. Леся Українка: філософія свободи, боротьби й відповідальності
11. Володимир Вернадський: філософські ідеї ноосфери
13. Просвітництво в українській філософській традиції
14. Українська філософія XIX–XX ст.: основні ідеї та напрями
18. Філософія людини в українській філософській думці

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 12

19. Етичні ідеали української філософії
20. Проблема свободи і відповідальності в українській філософії
21. Релігійна філософія в Україні
22. Українська філософія і національна ідентичність
23. Кордоцентризм як особливість українського світогляду
25. Актуальність української філософської думки в сучасному світі
26. Українська філософія в умовах глобалізації
27. Філософська думка України в умовах суспільних трансформацій ХХІ ст.
28. Значення української філософської спадщини для сучасної молоді

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПР 3. Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
ПР 4. Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
ПР 6. Мати обізнаність щодо основних напрямів, тенденцій, проблематики сучасної філософії.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Дискусійний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 13

Результат навчання	Методи навчання
ПР 7. Розуміти сучасну наукову картину світу, її основні проблеми та суперечності.	<ul style="list-style-type: none"> – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Дискусійний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
ПР 10. Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу філософської та загальнонаукової літератури.	<ul style="list-style-type: none"> – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Дискусійний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
ПР 16. Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.	<ul style="list-style-type: none"> – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Дискусійний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
ПР 3. Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПР 4. Аналізувати та	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 14

Результат навчання	Методи контролю
коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики.	<ul style="list-style-type: none"> проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Екзамен
ПР 6. Мати обізнаність щодо основних напрямів, тенденцій, проблематики сучасної філософії.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПР 7. Розуміти сучасну наукову картину світу, її основні проблеми та суперечності.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Екзамен
ПР 10. Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу філософської та загальнонаукової літератури.	<ul style="list-style-type: none"> – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Екзамен
ПР 16. Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 15

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі письмових відповідей на запитання.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни або наприкінці семестру. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми здобуття вищої освіти	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	50
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	10
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): 1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах 2. Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій 3. Інші види робіт (наводиться перелік інших видів робіт)	10
Разом за виконання завдань поточного контролю	60

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 16

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр
	денна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	25
Участь у дискусії	10
Виконання тестових завдань	5
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	10
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	40

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum (P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{\text{НЗ}}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача денної форми здобуття вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань модульного контролю 1	20
Виконання завдань модульного контролю 2	20
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, склав модульний контроль і набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав 60 балів або більше та бажає покращити свій результат успішності,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 17

він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і за поточний контроль у сумі набрав 36 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 25–35 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 24 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 18

F		0-34
---	--	------

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Аксіологія	Axiology
2	Бароко	Baroque
3	Буття	Being
4	Віра	Faith
5	Володимир Вернадський	Volodymyr Vernadsky
6	Григорій Сковорода	Hryhorii Skovoroda
7	Громадянське суспільство	Civil Society
8	Гуманізм	Humanism
9	Діалог	Dialogue
10	Дмитро Чижевський	Dmytro Chyzhevskiy
11	Духовна культура	Spiritual Culture
12	Етика	Ethics
13	Іван Франко	Ivan Franko
14	Істина	Truth
15	Історична пам'ять	Historical Memory
16	Києво-Могилянська академія	Kyiv-Mohyla Academy
17	Київська Русь	Kyivan Rus
18	Кордоцентризм	Cordocentrism
19	Культура мислення	Culture of Thinking
20	Леся Українка	Lesya Ukrainka
21	Людина	Human Being
22	Ментальність	Mentality
23	Мораль	Morality
24	Національна ідентичність	National Identity
25	Національна ідея	National Idea
26	Особистість	Personality
27	Памфіл Юркевич	Pamfil Yurkevych

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 19

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
28	Пізнання	Cognition
29	Просвітництво	Enlightenment
30	Релігійна філософія	Religious Philosophy
31	Ренесанс	Renaissance
32	Розум	Reason
33	Самопізнання	Self-Knowledge
34	Свідомість	Consciousness
35	Світогляд	Worldview
36	Світоглядна позиція	Worldview Position
37	Свобода	Freedom
38	Сенс життя	Meaning of Life
39	Справедливість	Justice
40	Схоластика	Scholasticism
41	Українська філософія	Ukrainian Philosophy
42	Філософія	Philosophy
43	Філософія серця	Philosophy of the Heart
44	Філософська думка	Philosophical Thought
45	Філософська спадщина	Philosophical Heritage
46	Філософська традиція	Philosophical Tradition
47	Філософський дискурс	Philosophical Discourse
48	Філософський текст	Philosophical Text
49	Християнська філософія	Christian Philosophy
50	Цінності	Values

12. Рекомендована література

Основна література

1. Бичко І. В. Філософія: підручник. К.: вид. "ЦУЛ"; 2020. 648 с.
2. Литвинчук О. В. Філософія: навчальний посібник. 2021. 403 с.
<http://library.ztu.edu.ua/ftextslocal/Litvinchuk.pdf>
3. Філософія: підручник / В. С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с.
4. Філософія: підручник для студентів і курсантів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації / авт.кол.; за ред. О. В. Рябіної, Л. І. Юрченко. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. 286 с.
5. Хамітов, Н. Філософська антропологія: світовий та вітчизняний контексти. Вісник Національної академії наук України. 2021. № 5. С. 81-94.
<http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/180286/12-Khamitov.pdf?sequence=1>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 20

6. Шепетяк О., Шепетяк О. Філософія: Підручник. Львів, 2020. 784 с.

Допоміжна література

- Vershina V. (2014). Тематизація антропології в контексті простору сучасної комунікації. *Епістемологічні дослідження в філософії, соціальних і політичних науках*, 1(24), 3-9. <https://visnukpfs.dp.ua/index.php/PFS/article/view/324>
- Борейко Ю. (2018). Методологічний дискурс комунікації у контексті повсякденності. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*, с.3-8. <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/17628/1/%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%B9%D0%BA%D0%BE.pdf>
- Гордійчук О. (2020). Вплив культурно-цивілізаційних векторів "Захід-Схід" на формування та трансформацію української ментальності. *Польща & Україна. Українська полоністика*, 18, 65–75 <http://polonistyka.zu.edu.ua/article/view/222438>
- Гордійчук О. (2021). Етногенез та основні риси української ментальності: соціально-філософський контекст. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філософські науки*, 2 (90), 52–62. <http://philosophy.visnyk.zu.edu.ua/article/view/246507>
- Гордійчук О. (2024). Вплив війни з рф на політичну ментальність українців. *Вісник Маріупольського університету*. № 40. С. 93-105. DOI: <https://doi.org/10.34079/2226-2830-2024-15-40-93-105>
- Гордійчук О., Гриценко Ю. (2024). Принципи стоїцизму як опора українцям під час війни з Росією. *Матеріали II Міжнародної наукової конференції «Соціально-гуманітарні студії: інновації, виклики та перспективи»*, м. Житомир, 16-17 травня 2024 р. Житомир: Житомирська політехніка. С. 188-191. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/06/povnyj-tekst.pdf>
- Гордійчук О., Д'якова М. (2024). Філософські концепції самоідентифікації та ідентичності. *Матеріали II Міжнародної наукової конференції «Соціально-гуманітарні студії: інновації, виклики та перспективи»*, м. Житомир, 16-17 травня 2024 р. Житомир: Житомирська політехніка. С. 230-233. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/06/povnyj-tekst.pdf>
- Гордійчук О., Пархомчук Д. (2024). Ментальність та кордоцентризм в українській філософській думці. *Матеріали II Міжнародної наукової конференції «Соціально-гуманітарні студії: інновації, виклики та перспективи»*, м. Житомир, 16-17 травня 2024 р. Житомир: Житомирська політехніка. С. 164-167. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/06/povnyj-tekst.pdf>
- Загороднюк В. (2021). Розвиток філософської антропології у Київській світоглядній школі. *Філософська думка*, 4, 112-122 https://www.pdcnet.org/fd/content/fd_2021_2021_0004_0112_0122
- Іщук Н. В. (2013). Антропологічні аспекти Інтернет-комунікацій. *Вісник Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія*. № 1. С. 26-30. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnau_f_2013_1
- Литвинчук О. В. (2021). Філософія: навчальний посібник. 403 с. <http://library.ztu.edu.ua/ftextslocal/Litvinchuk.pdf>
- Петрушенко В. Л. Філософія: Підручник. Львів: «Магнолія 2006», 2010. 506 с.
- Середа Г. Міжкультурна комунікація: лінгвістичний та культурно-антропологічний аспекти <http://bionics.nure.ua/article/view/228272>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК30-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 21

14. Фаріон О. (2015). Київська філософська школа: у пошуках сенсу людського буття. *Гілея: науковий вісник : збірник наукових праць / гол. ред. В. М. Вашкевич*, 94 (3), 175–179. http://eprints.zu.edu.ua/24016/1/gileya_2015_94_46.pdf
15. Фаріон О. (2015). Наріжні концепти духовності у працях мислителів Київської філософської школи. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, 79, 31–37. <http://eprints.zu.edu.ua/17588/>
16. Філософія: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. / Л. В. Губерський, І. Ф. Надольний, В. П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. К.: Вікар, 2001. 457 с.
17. Філософія: Підручник для вищої школи. За заг. ред. В. Г. Кременя, М. І. Горлача. Х.: Прапор, 2004. 736 с.
18. *Філософія: Світ людини*. Курс лекцій: Навч. посібник / В. Г. Табачковський, М. О. Булатов, Н. В. Хамітов та ін. К.: Либідь, 2004. 432 с. <https://subjectum.eu/philosophy/svit/index.html>
19. Хамітов Н. Філософська антропологія: світовий та вітчизняний контексти. *Вісник Національної академії наук України*. 2021. № 5. С. 81-94. <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/180286/12-Khamitov.pdf?sequence=1>

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Бібліотека українських підручників [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/>
2. Електронна бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка» <http://eztuir.ztu.edu.ua/>
3. Інститут філософії ім. Г.С. Сковороди [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.filosof.com.ua/>
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>
5. Спеціалізована е-бібліотека філософської літератури Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_ph/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=